

Maciej Ostrowski

"Status naukowy teologii pastoralnej : materiały z sympozjum polskich pastoralistów : Nysa, 8-9 października 2001 r.", Opole 2003 : [recenzja]

Studia Theologica Varsaviensia 42/1, 204-205

2004

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W wykazie skrótów znalazło się aż kilkanaście nieścisłości, braków czy błędów. W bibliografii wątpliwości budzą opisy w dziale „Dokumenty...” a błąd występuje w tytule encykliki *Evangelium vitae*. W dalszej bibliografii m.in. pominięto „w” w przypadku tekstów z dzieł zbiorowych, ale i podano zbędnie w przypadku czasopism. Podobnie braki te i w przypisach. Liczne różnice w opisach z bibliografii i przypisach. Braki występowania pozycji w przypisach i bibliografii.

Studium J. Bąka jest interesującym opracowaniem ważnej problematyki teologiczno-moralnej wyrażanej w XVIII w. w formie przekazu kaznodziejskiego. Cnoty i wady, z samej ich natury, zawsze stanowią szczególnie wyraz moralności, tak indywidualnej jak i społecznej. Oczywiście podobnie było i w Polsce w czasach Samuela Wysokiego. Całkowicie godnym było przeanalizowanie jego dorobku, który utrwalony został w formie drukowanej i współcześnie dostępny jest w formie kilkunastu pozycji, zwłaszcza z wyakcentowaniem treści aretologicznych.

bp Andrzej F. Dziuba

Status naukowy teologii pastoralnej. Materiały z sympozjum polskich pastoralistów, Nysa 8-9 października 2001 r., Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego, w serii Sympozja 48 (red. J. Mikołajec), Opole 2003.

Sekcja Pastoralistów Polskich gromadzi wykładowców teologii pastoralnej w wyższych seminariach duchownych i wydziałach teologicznych. Odbywa coroczne sesje, które stanowią forum wymiany naukowej i dydaktycznych doświadczeń pomiędzy różnymi naukowymi środowiskami, zarazem są drogą opracowywania nowych i ważnych zagadnień oraz podejmowania wspólnych inicjatyw. W 2001 r. z inspiracji prof. dra hab. R. Kamińskiego (KUL) zainicjowano sympozja węższego grona naukowych specjalistów teologii pastoralnej, pracowników wyższych uczelni uniwersyteckich. Ich celem jest wypracowywanie naukowych teorii i metod badawczych służących rozwojowi dyscypliny teologii pastoralnej jako takiej. Pierwsze odbyło się w Opolu, zatytułowane „Status naukowy teologii pastoralnej”. Zeszyt zawiera referaty wygłoszone podczas rzeczonoego sympozjum oraz przebieg dyskusji.

Wykład gospodarza miejsca ks. abpa prof. A. Nossola ukazuje priorytetowe kierunki dla współczesnej pastoralnej refleksji naukowej w kontekście przemian związanych z procesami europejskiej integracji. W meritum sesji wprowadza referat ks. prof. R. Kamińskiego, ukazując samo pojęcie i specyfikę teologii pasto-

ralnej w najnowszych ujęciach. Przedłożenie ks. prof. J. Wała (PAT) naświetla zagadnienie miejsca teologii pastoralnej pośród innych naukowych dyscyplin, także poza teologicznych. Ks. prof. B. Mierzwiński (UKSW) zarysowuje historyczne i współczesne dyskusje nad koncepcją rzeczzonej naukowej dziedziny oraz rozmaitość ujęć. Teologia pastoralna, jak każda z dyscyplin, ma swoją specyficzną metodę. Jeden z aspektów, mianowicie konieczność badania znaków czasu, roztrząsa wystąpienie ks. dra hab. J. Mikołajca (UO). Natomiast ks. dr hab. K. Bělch (UKSW – Radom) zastanawia się nad zasadnością i granicami badań empirycznych w teologii pastoralnej. Referat ks. prof. M. Ostrowskiego (PAT) koncentruje się na ważnym, a nie zawsze docenianym w procesie kształcenia problemie studenckich ćwiczeń i praktyk duszpasterskich. Obszerny zapis dyskusji ukazuje jak ważną rzeczą w posuwaniu naukowych rozwiązań jest ścieranie się poglądów i wymiana doświadczeń. Listę artykułów dopełniają dwa podsumowania – ks. prof. A. Przybeckiego (UAM) uczynionego w trakcie dysputy nad aktualnym ujęciem teologii pastoralnej oraz inicjatora sesji ks. prof. R. Kamińskiego, który zarysowuje osiągnięcia spotkania pastoralistów i sygnalizuje zagadnienia konieczne do rozpracowania w przyszłości. Zeszyt jest wydawnictwem, które powinno znaleźć się na półce każdego wykładowcy teologii, nie tylko pastoralnej. Okazuje się, iż teologia pastoralna, zwana także praktyczną, wkracza na teren różnych innych przedmiotów wiedzy. Z drugiej strony, każdy z przedmiotów poszukuje dróg transponowania swych osiągnięć ku praktyce, w czym niezwykle pomocna jest teologia pastoralna. Zeszyt przyda się każdemu studiującemu, który chce wykroczyć poza minimum *ratio studiorum*.

ks. Maciej Ostrowski

Ks. Janusz Gajda. *Inkulturacyja chrześcijaństwa w Zambii*, Wydawnictwo Dzieł Misyjnych „Missio-Polosua”, Warszawa 2000, str. 326.

Recenzowana rozprawa oferuje Czytelnikowi znacznie więcej, niż można byłoby od niej oczekiwać na podstawie informacji dostarczanej w tytule książki. Treści w niej zawarte wiążą się jednak ściśle z tematem pracy i służą lepszemu zrozumieniu procesu świadomego i celowego zakorzeniania chrześcijaństwa w szeroko rozumianej kulturze afrykańskiej. Autor wykorzystał w niej rozliczne źródła: dokumenty Kościoła katolickiego, orędzia i przemówienia papieży – Pawła VI i Jana Pawła II, wypowiedzi uczestników Synodu Biskupów dla Afryki (1994). Znalazły się wśród nich trudno dostępne materiały archiwalne: dokumenty Konfe-